

CUMARTESİ KONUŞMALARİ GÜROL SÖZEN

Mehmet Akan, Dostlar-Hasad dans topluluğunu yeniden gündeme getiriyor

“Amacımız yeni danslar türetmek”

MEHMET Akan tiyatro çevrelerinin tanıdığı bir ad. Oyun yazarlığı, yönetmenliği ve koreografi denemeleriyle sanatçılığını sürdüren Akan bugün, Dostlar Tiyatrosu'nun yanısıra, Dostlar-Hasad Çağdaş Halk Oyunları ile ilgili çalışmalarını yürütüyor.

Birecik'te doğan, Haydarpaşa Lisesi ve İTÜ'de öğrenimini tamamlayan Akan'ı “Genç Oyuncular Topluluğu”ndan beri tanıyoruz. Gülriz Sururi-Engin Cezzar Tiyatrosu, Ulvi Uraz Tiyatrosu, Ankara Sanat Tiyatrosu da sanatçının oyuncu olarak yer aldığı topluluklar. Son yıllarda sinemaya da yönelen Akan'la Çağdaş Halk Oyunları üzerine yaptığı çalışmalarını konuştuk.

-Senin yönetimindeki Dostlar-Hasad Çağdaş Halk Oyunları Topluluğu'nun bir aradan sonra yeniden gösterilerine başlayacağını gazetelerde, dergilerde okuduk. Niye ara verdiniz, niye yeniden başlıyorsunuz?

“Dostlar Hasad, Dostlar Tiyatrosu'nun özellikle dans alanında çalışacak bir birimi olarak kurulmuştu. Dostlar korusu örneği... O da müzik alanında üretim yapıyordu. Bunlar amatörce yapılan çalışmalardı. Ama Dostlar Tiyatrosu gibi profesyonel bir topluluk tarafından destekleniyordu. 600 kişilik bir salonda oynuyorduk. Çalışma yerimiz vardı. Gerçi Hasad'ın yirmi otuz kişilik kadrosu ilkokulların koridorlarında zor şartlar altında çalışıyordu ama profesyonel bir topluluğun öncülüğünde dans, müzik, tiyatro, film alanlarında uğraş veren büyük bir kültür merkezini oluşturma umudu yıllarca her tür sıkıntıya katlanma direncini vermişti bize. Ama Dostlar Tiyatrosu kendini kurtaramaz hale gelince amatör birimlerin durumu çıkmaza girdi. Soğuk da olsa, tozlu topraklı da olsa Hasad'ın prova yeri yoktu artık. Bir ressam üç metre karelik bir yerde de uğraşını sürdürebilir ama Hasad gibi kitlesel gösterileri amaçlayan bir topluluk için asgari uygun koşullar gerekiyor. O yüzden vazgeçelim bu boş hayalden deyip başlamıştık Hasad'ı. Gel gör ki ta Genç Oyuncular'da başladığımız bir çabayı başlamak elimizden gelmiyor. Bu kez daha profesyonelce bir yaklaşımla yeniden deneyeceğiz.”

“Genç oyuncular kitaplaşıyor”

-Genç Oyuncular dedin. Neydi Genç Oyuncular'da uğraştığınız ve Hasad'la nasıl

Mehmet Akan: “Yıllarca oyuncululuğun, yazarlığın yanında müzikli oyunlara koreografi yaptım. Ama hep gelenekselden hareket ederek. Dostlar-Hasad bu çalışmaların ürünüdür.”

“TÜM Genç Oyuncular gene eski günlerimizde olduğu gibi biraraya geliyoruz. Bu kez “Genç Oyuncular”ı elbirliğiyle yazma çabası içindeyiz. Genç Oyuncular kitabının bir yıl sonra hazır olacağını sanıyorum.”

“SANATÇI kişiliğimin oluşmasında Genç Oyuncular'ın “çok önemli”nin de üstünde bir yeri var. Şimdilerde ise Dostlar Hasad Dans Topluluğu ile yeni bir atağa kalkıyoruz.”

bir bağlantı kuruyorsun?

“Genç Oyuncular'ı anlatmak uzun sürer şimdi. Yalnız şunu haber vereyim. Tüm Genç Oyuncular ve çevresi zaman zaman bir araya gelip Genç Oyuncular'ı anlatan bir kitabı gerçekleştirmeyi istiyorduk. Gene eski günlerimizde olduğu gibi elbirliğiyle bu kitabı yazma çabası içindeyiz. Kitabın bir yıl sonra hazır olacağını sanıyoruz. Genç Oyuncular-Hasad bağlantısı, en azından benden kaynaklanıyor. Kişiliğimin, özellikle sanatçı kişiliğimin oluşmasında Genç Oyuncular'ın “Çok önemlinin” de üstün-

de bir yeri var. Genç Oyuncular geleneksel kültürümüzün, geleneksel sanatlarımızın evrensel kültür ve sanata neler katabileceğini araştırmış, bu alanda önemli ürünler vermiş bir topluluk. Her amatör çalışmada olduğu gibi “Hayat Galesi” bu insanları sürekli aynı sahneyi paylaşmaktan alakoydu. Ama hiçbir zaman birbirlerinden kopmadılar. Zaman geldi Genç Oyuncular'ın bir bölümü Dostlar Tiyatrosu'nu kurdu. Zaman geldi gene Genç Oyuncular'ın bir bölümü Dostlar Hasad'ı kurdu. Ve ne güzeldir ki bugün Genç Oyuncular'ın

hemen hemen tümü oturup kendi kitaplarını yazıyorlar. Otuz yıl sonra...

“Tutkuyla sürdürüyorum”

-Dostlar Hasad bir dans grubu. Tümüyle senin üzerinde yürüyen bir olay. Bunun Genç Oyuncular ya da Dostlar Tiyatrosu'yla bağlantısını biraz açar mısın?

“Genç Oyuncular'ın bendeki etkilerinden az önce söz ettim. Doğal olarak akla takılan şu oluyor: Genç Oyuncular bir tiyatro topluluğuydu. Hasad ise bir dans topluluğu. Şöyle açıklayayım. Genç Oyuncular'a büyük bir tiyatro tutkusuydu. Halk oyunlarına karşı uzaktan da olsa bir sevgim vardı. Kendimi oyunculuk açısından geliştirmek adına bale dersleri alıyordum. Ama bunlar hep tiyatro adınaydı. Ama amaçladığımız halk tiyatrosunda müzik ve dans ögesine büyük ağırlık verilmesi gereğine inandığımızda dans konusunda uzmanlaşmak bana düştü. Arif Erkin'in besteciliğini de böyle açıklayabilirim. Genç Oyuncular çalışmalarını durdurduktan sonra profesyonel oldum. Yıllarca oyuncululuğun, yazarlığın yanında müzikli oyunlara koreografi yaptım. Ama hep gelenekselden hareket ederek. Hasad'ı kuruluşumuzun nedeni dans konusunda yaptığımız bu biraz tesadüfe, biraz talebe bağlı dağınıkça çalışmaları sistemleştirme, kurumsallaştırma adınaydı. Şimdi yeni bir atağa geçiyoruz, Genç Oyuncular'da olduğu gibi Hasad'daki arkadaşlarımız da heyecanlarından bir kıdım yitirmiş değiller. Bakalım varmış olduğumuz yerden ne kadar ileri gidebileceğiz.”

-Şu anda Hasad gündemde olduğuna göre... “Gelenekselden Çağdaş” diye ifade ettiğin olayı “Sistemleştirme” kurumlaştırma adına neler yapıyorsun nasıl bir yöntem kullanıyor sunuz?

“Önce şunu belirteyim. Halk oyunlarını “Stilize” etmek değil bizim amacımız. Halk oyunlarını malzeme olarak kullanarak yeni danslar türetmek. O yüzden kimse bizi halk oyunlarını bozmak ya da yozlaştırmakla suçlayamaz. Halk oyunları televizyon programlarında, bayramlarda, torenlerde o kadar çok ve kötü kullanıldı ki. Herkes ilgisizlikle, bıkkınlıkla izliyor. Hatta izlemiyor. Oyunları renkli bir koreografiyle sunmak da çare olmuyor artık. Bençe tutulması gereken yol bir yandan oyunları aslına en uygun biçimde korurken, bir yandan da Hasad'ın tuttuğu yoldan giderek çağdaş, ulusal bir dansa varmaktır.”

